

بنام خدا

اصطلاحات، علائم، اشارات و کدهای رایج در عملیات جستجو و نجات ساختمان‌های فروریخته (USAR/CSSR)

در عملیات جستجو و نجات در ساختمان‌های فروریخته، ارتباط سریع، ساده، بدون ابهام و استاندارد حیاتی است.

شهریار مزیدآبادی - مدرس امداد و نجات

- اصطلاحات استاندارد / علائم قراردادی / اشارات دست / کدهای رادیویی / نشانه‌گذاری روی ساختمان / آواهای هشدار - درس سیزدهم

محیط پر از:

- گردوغبار / صدای ابزار / فریاد / قطع ارتباط / دید محدود / استرس شدید / خطر ریزش ثانویه
است؛ بنابراین تیم‌ها از این تکنیکها استفاده می‌کنند:

۱. اصطلاحات کلیدی عملیات USAR

الف) اصطلاحات مربوط به وضعیت ساختمان

۱. Collapse Zone

منطقه ریزش

بخشی اطراف ساختمان که احتمال سقوط آوار یا قطعات وجود دارد.

مثال: - "Nobody enters the collapse zone without permission".

کاربرد:

- تعیین محیط خطر / کنترل تردد

۲. Secondary Collapse

ریزش ثانویه / ریزش مجدد ساختمان پس از حادثه اولیه.

علل: - لرزش / انفجار دوم / آتش / جابه‌جایی آوار / بار اضافی

مثال: - تیم وارد ساختمان شد اما پس‌لرزه باعث secondary collapse شد.

Void Space ۳

فضای خالی نجات / فضایی در میان آوار که احتمال زنده ماندن قربانی وجود دارد.

انواع:

Pancake Void -

Lean-to Void -

V-shaped Void -

مثال: - "Possible void detected near staircase".

Leaning Wall ۴

دیوار ناپایدار مایل / دیوار نیمه‌ریخته با خطر سقوط.

۵. Pancake Collapse: ریزش طبقه‌ای

فرو افتادن طبقات روی هم. بسیار مرگبار.

ب) اصطلاحات مربوط به قربانی

۶. Live Victim: مصدوم زنده

۷. Confirmed Victim: قربانی تأییدشده

با صدا، تصویر یا تماس مستقیم تأیید شده است.

۸. Probable Victim: احتمال وجود مصدوم / شواهد غیرقطعی وجود دارد.

۹. Entrapped Victim: فرد گرفتار توان خروج ندارد.

۱۰. Walking Wounded: مصدوم سرپایی توان حرکت دارد.

۲. اصطلاحات فرماندهی و کنترل

۱۱. **Hot Zone**: منطقه بسیار خطرناک

۱۲. **Warm Zone**: منطقه کنترل عملیاتی

۱۳. **Cold Zone**: منطقه امن پشتیبانی

۱۴. **LUNAR Report**: گزارش استاندارد امدادگر گرفتار

ساختار:

-L = Location

-U = Unit

-N = Name

-A = Assignment

-R = Resources needed

مثال:

“L: Sector B stairwell,

U: Rescue ,۲

N: Ali,

A: Trapped under beam,

R: Need lifting bags”.

PAR Check .۱۵

Personnel Accountability Report

بررسی سلامت و حضور نیروها.

فرمان: - “PAR CHECK !”

پاسخ: - “PAR ۵ Team Alpha”.

یعنی ۵ نفر سالم‌اند.

۳. کلمات مهم و دستورات فوری

۱۶. STOP STOP STOP

توقف فوری عملیات.

استفاده هنگام:

- صدای ترک

- حرکت سازه

- نشت گاز

- خطر انفجار

همه باید فوراً ساکت شوند.

۱۷. SILENCE: سکوت کامل برای شنیدن صدای قربانی.

تمام ابزارها خاموش می‌شود.

۱۸. EVACUATE: تخلیه فوری.

۱۹. HOLD: توقف موقت و حفظ موقعیت.

۲۰. ALL CLEAR: خطر رفع شده.

۴. اشارات قراردادی با دست

در محیط پر سر و صدا یا بدون رادیو استفاده می‌شود.

۱. توقف فوری: دست بالا + کف دست باز

معنی: توقف / سکوت / عدم حرکت

۲. تخلیه: چرخاندن سریع دست بالای سر معنی: - خروج فوری

۳. پیشروی: حرکت دست به جلو

۴. عقب‌نشینی: حرکت دست به عقب

۵. خطر بالا: اشاره به بالا + مشت بسته ← یعنی: - خطر سقوط

۶. نیاز به پزشک: ضربدر روی سینه با دو دست

۷. مصدوم پیدا شد: بالا بردن مشت

۸. سکوت: انگشت روی لب

۵. کدینگ مخابراتی

اصول مهم ارتباط رادیویی باید به این شکل باشد:

- کوتاه / واضح / بدون جملات اضافی

کلمات استاندارد رادیویی

Copy پیام دریافت شد.

Roger فهمیدم.

Wilco دریافت شد و اجرا می‌کنم.

Negative خیر.

Affirmative بله.

Standby منتظر بمان.

Repeat پیام را تکرار کن.

Break جداسازی دو پیام.

Emergency Traffic پیام اضطراری حیاتی.

تمام مکالمات متوقف می‌شوند.

“Command, this is Rescue ”.۱

“Go ahead Rescue ”.۱

“Confirmed victim in Sector C.

Need medical extraction team”.

“Copy. Medical team moving”.

۶. نشانه‌گذاری ساختمان و آوار

USAR از علامت‌گذاری استاندارد استفاده می‌کند.

علامت ضربدر (X Marking System) - روی دیوار یا ورودی کشیده می‌شود.

ساختار علامت‌گذاری:

بالا زمان/تاریخ

تیم | X | خطرات

پایین تعداد قربانی

مثال عملی:

بالا: ۱۴:۳۰ / ۱۲ MAY

چپ: TF۲-

راست: Gas Leak

پایین: ۲ LIVE / ۱ DEAD

معنی:

- تیم TF۲- جستجو کرده

- نشت گاز وجود دارد

- دو زنده و یک فوتی

۷. نشانه‌های مهم خطر

Spray Paint Marking

علامت اسپری

برای: مسیر امن / خطر برق / نشت گاز / نقطه ورود / خروج اضطراری

Arrow Marking

فلش جهت نشان‌دهنده: - مسیر ورود / جهت قربانی / خروج امن

DO NOT ENTER: ورود ممنوع

Structure Unsafe: سازه نایمن

۸. آواها و هشدارهای صوتی

سه سوت کوتاه: توقف فوری

یک سوت بلند: تخلیه

ضربه سه‌تایی روی فلز: درخواست سکوت و گوش دادن

۹. کدهای آموزشی پیشنهادی برای تیم‌ها

بسیاری از تیم‌ها کد داخلی دارند.

مثال:

Code Red: خطر فوری

Code Black: فوتی

Code Yellow: ناپایداری سازه

Code White: نیاز پزشکی

۱۰. نکات حیاتی آموزشی

اشتباهات رایج

- صحبت طولانی در رادیو / فریاد زدن همزمان / علائم غیر استاندارد / نداشتن کلمات مشترک / استفاده از اصطلاحات مبهم

اصول طلایی

۱. کوتاه صحبت کن

نه: - "فکر کنم شاید..."

بلکه: - "Confirmed victim".

۲. فقط یک نفر فرمان بدهد

۳. هر پیام باید تأیید شود

۴. در خطر، ساده‌ترین پیام را استفاده کن

مثال: "EVACUATE NOW"

پیشنهاد حرفه‌ای آموزشی

برای آموزش تیم‌های CSSR/USAR بهتر است:

- پوستر علائم نصب شود
- فلش‌کارت کلمات کلیدی ساخته شود
- تمرین بدون صدا اجرا شود
- Drill ارتباط رادیویی انجام شود
- آزمون سکوت و فرماندهی برگزار شود
- سناریوی قطع ارتباط تمرین شود